

Zoznam projektov navrhnutých na podporu v jesennom kole grantovej výzvy Sadíme budúcnosť 2023

Názov projektu	Žiadateľ	Zámer projektu	Navrhovaná suma
Revitalizácia ovocného sadu II. etapa	Stredná odborná škola lesnícka, Akademická 16, Banská Štiavnica	Zámerom projektu je pokračujúca obnova ovocného sadu (druhá etapa) s cieľom postupnej obmeny starých odumierajúcich ovocných stromov mladými jedincami a spestrenia druhovej a odrodovej skladby súčasnej výsadby. Počas prípravných prác bola vykonaná rekognoskácia terénu s cieľom zhodnotiť zdravotný stav existujúcich drevín, určenie pozície nových, plánovaných výsadbí a stanovenie odrôd určených na výsadbu. Tieto prípravné práce prebehli v spolupráci s odborníkom na pomológiu. Do samotnej realizácie projektu budú zapojení žiaci, pedagógovia, ale aj verejnosť. Počas výsadby, ktorá sa bude realizovať v podobe podujatia budú aktéri oboznámení so správnym postupom výsadby, ochranou pred bio a abio činiteľmi, rezom a ošetrovaním týchto drevín. Plánom je vyhotoviť aj digitálnu mapu s pozíciami všetkých ovocných drevín nachádzajúcich sa v ovocnom sade. Po zrealizovaní nášho plánu bude plocha slúžiť pre vzdelávacie účely žiakov, ako aj priaznivcov pomológie, ktorí tu pravidelne vykonávajú kurzy rezu, množenia stromov a determinácie jednotlivých odrôd. Plocha bude slúžiť aj pre aktivity/podujatia- vzdelávacieho charakteru, ktoré škola organizuje pre žiakov materských, základných škôl a verejnosť.	1 700 €
Bošáca sadi budúcnosť	Statok pod lipou, o.z.	Medzi Bošácou a Zabudíšovou v minulosti (7-8 rokov) obec vysadila ovocné stromy. Aktuálne ich tam je aj po minuloročnej výsadbe okolo 320ks. S manželkou sa dobrovoľnícky staráme o tento sad už štyri roky. Naša činnosť spočíva vo formovaní korún stromov, vystrihujeme obrast, opravujeme pletivá, vytrhávame burinu za pletivom. V minulom roku sme vďaka Sadíme budúcnosť dosadili 65 stromov a ešte nám ostal priestor na jednu výsadbu. Aktuálne je tam priestor na dosadenie asi 60 stromov. V minulom roku sme sadili hlavne slivky, ktoré su typické pre tento kraj. V hornej časti sadu by sme sa chceli zamerať ovocné stromy, ktoré by boli prínosom pre včely a to čerešňa, višňa, oskoruša, mišpula, gaštan jedlý, dula, mandľa, moruša. Výber odrôd sme konzultovali s Ľudom Vaššom z Ovocný strom, ktorý s kamarátmi zakladal tento sad. Obec v budúcnosti plánuje ovocie z tohto sadu spracovávať. Podľa pripravovaného územného plánu obce sa má v dolnej časti sadu, kde sme dosádzali stromy minulý rok postaviť dom seniorov, čiže by to mohlo byť pre nich pekné miesto na odpočinok, prechádzky a sebarealizáciu.	3 800 €
Výsadba vetrolamu v Dlhej nad Váhom II	Aldea, o.z.	Cieľom projektu je pokračovanie vetrolamu a vytvorenie biokoridoru na okraji obytnej zóny. Výsadbou dlhovekých pôvodných drevín, ako je dub letný, ktorý sa v našej oblasti v minulosti hojne nachádzal, a zakomponovaním rozmanitých druhov pôvodných dlhovekých ovocných drevín chceme vytvoriť priestor s čo najväčším potenciálom pre rôzne druhy živočíchov. Táto lokalita má slúžiť aj ako útočisko pre lesnú zver, ako trvalá zeľa na okraji obytnej zóny, ktorá v okolí absentuje z dôvodu intenzívneho hospodárskeho využívania okolitých polí. Dlhodobým cieľom je vytvoriť chodník a doplniť pár lavičiek na okraji riešeného územia, nakoľko územie kolmo nadväzuje na cyklotrasu, ktorá vedie k priehrade Kráľová nad Váhom, vzdalenej od obce cca 9km. Táto lokalita je hojne využívaná aj obyvateľmi okolitých obcí a obyvateľmi mesta Šaľa na prechádzky ako aj športové aktivity. Povrch hrádze je nespevnený a pre autá je jazd zakázaný, preto je to skutočne prechádzka v prírode, kde nie ste ničím rušení. Druhá hranica riešeného územia je lemovaná nespevnenou poľnou cestou. Sadením dlhovekých ovocných odrôd by sme chceli vrátiť do intravilánu našej obce staré krajnotvorné odrody ovocných drevín, ktoré boli charakteristické pre naše územie, ale z dôvodu intenzívneho poľnohospodárskeho využívania polí sa pôvodné sady vyrúbali. Rôznorodosť a rozmanitosť estetického pôsobenia vetrolamu zabezpečí jarné kvitnutie ovocných drevín, ktoré vďaka druhovej pestrosti (moruša, jablň, čerešňa, višňa, hruška, slivka) budú kvitnúť v rôznych obdobiach a vetrolam bude tvoriť krásnu kulisu aj okoloidúcim obyvateľom a návštevníkom obce. Územie nebolo vybrané náhodne, už dlhé roky sa na danom území plánuje výsadba vetrolamu, nenašli sa však doposiaľ finančné prostriedky na realizáciu výsadby. Nami navrhované druhové zloženie však plní nie len funkciu vetrolamu, ale vďaka bohatej druhovej rôznorodosti by malo aj silný ekologický aspekt a výsadba aj následná údržba by prebehla svojpomocne pomocou dobrovoľníkov.	4 000 €

Obnova školskej záhrady	ZŠ s MŠ Babín	<p>Hlavným zámerom projektu je rozšíriť výsadbu v školskej záhrade o ďalšie úžitkové ovocné dreviny a revitalizovať existujúce stromy v priestoroch školskej záhrady. Prostredníctvom projektu a zvolených aktivít chceme pomôcť žiakom nadobudnúť zručnosti nielen v oblasti starostlivosti o dreviny, ale vzbudiť u nich aj širšie environmentálne povedomie. Na pomoc si prizveme dobrovoľníkov – miestneho pestovateľa ovocných stromov, lesníka a rodičov. V rámci rovesníckeho učenia budeme tvoriť herbár listov stromov, náučný chodník pre žiakov i verejnosť, budeme spracovávať plody našej záhrady, spoločne so žiakmi propagovať projekt cez fotosúťaž a články. Lokalita bude po zrealizovaní plánov naďalej slúžiť nielen žiakom Základnej školy s materskou školou, deťom v Školskom klube detí, ale i verejnosti.</p>	800 €
Výsadba vetrolamu na cintoríne v obci Brhlovce	Terra Aurum, o.z.	<p>Cieľom projektu je výsadba vetrolamu a obnova pôvodnej zelenej infraštruktúry na cintoríne v obci Brhlovce. Cintoríny vytvárajú pamäť obce a národa a formujú kladný vzťah k predošlým generáciám. Súčasný stav cintorínov je výsledkom kultúrno-spoločenského vývoja ľudských sídiel. Areál cintorína nie je prispôsobený na adaptáciu voči klimatickej zmene, pritom registrujeme potenciál premeniť toto úctyhodné miesto na plnenie environmentálnych funkcií tak, aby sa stali nedeliteľnou súčasťou systému zelenej obce. Nedostatok vzrastlej zelenej na cintoríne spôsobuje vysychanie pôdy a spolu s náhrobnými kameňmi sa vytvárajú tepelné ostrovy. Ďalším krízovým stavom z hľadiska užívania cintorína obyvateľmi a aj biodiverzitou je samotné umiestnenie cintorína na začiatku obce, a teda na najvyššom mieste, ktoré je najviac v kontakte s nárazovými vetrami. Vďaka klimatickým zmenám a stupňovaniu veternosti na Slovensku v období jesene a jari sa cintoríny stávajú nepríjemnými miestami, vietor rovnako spôsobuje časté škody na majetku. Tesný kontakt medzi poľnohospodárskou pôdou, lesnou pôdou a cintorínom spôsobuje výskyt a pohyb lesnej zveri po areáli cintorína, ktorá si v areáli spôsobuje zranenia. Na hranici cintorína, v časti najväčšieho prúdenia vetra sa výsadbou stromoradia z pôvodných a dlhovekých drevín ako je lipa malolistá a hrab obyčajný, ktoré sa tu v minulosti hojne vyskytovali, vytvorí priestor s funkciou vetrolamu a biokoridoru, ktorý zabráni odvíjaniu ornej pôdy a vytvorí príjemné neveterné miesto na pobyt na verejnom priestranstve. Vytvorí sa priestor pre prirodzený pohyb a útočisko lesnej zveri a limitujú sa jej zranenia. Koruny stromov zatienia pôdu a zníži sa negatívny vplyv tepelných ostrovov. Druhová stromová bola odporučená Okresným úradom pre životné prostredie. Projekt bude realizovaný s pomocou dobrovoľníkov, ktorí sa týmto dozvedia o negatívnych dopadoch klimatickej zmeny a naučia sa ako adaptovať územie na klimatickú zmenu.</p>	3 400 €
Malokarpatské sady	Zelená hliadka Pezinok, o.z.	<p>Projekt Malokarpatské sady je do budúcnosti otvorený a bude sa skladať z množstva drobných extenzívnych ovocných sadov v regióne, kde bude prvoradá podpora biodiverzity a adaptačné a mitigačné opatrenia klimatickej zmeny. Táto žiadosť je súčasne na dva sady:</p> <p>Slovákov sad: Nachádza sa na súkromnom pozemku pri obci Šenkvice na okraji veľkých poľných lánov. V súčasnosti je na pozemku 222 x 38 m kosený lúčny porast, ktorý je na lokalite cenný pre biodiverzitu a cieľom je zachovať ho (preto veľký spon) a iba doplniť drevinami. Na okraji lúky s poľom vysadíme pás nízkych stromov v sponě 6 m po 10 ks: drieň, mišpuľa, lieska, tvoriace zábranu pred postrekmi z poľa, ktorý na dvoch miestach prerušíme medzerou 20 m pre rozhľad a prístup zveri a vtáctva (nízko loviace kane). Do vnútra pozemku vysadíme po 3 ks pomaly rastúce duby letné a rýchlorastúce vrby biele. Tieto druhy stromov hostia najväčšiu biodiverzitu. Veľké vrby ju podpora čoskoro a veľké duby až na konci životnosti sadu. Na ostatnú plochu v sponě 20 m vysadíme 14 vysokokmenných ovocných stromov na divých podpníkoch po 2 ks v zložení: čerešňa, hruška, jablň, moruša, gaštan, orech, mandľa. Za 100 rokov keď ovocné stromy a vrby odumrú ostanú košaté oslneé duby letné v najlepších rokoch pre veľa vzácnych hostiteľov na spôsob rezervácie Gavurky.</p> <p>Péterov sad: Názov je tiež podľa majiteľa pozemku. Nachádza sa na hranici Malých Karpát a vinohradov pri Pezinku a je terasovitý, zatravněný a spásaný ovcami a kozami susedu. Tu vysadíme 26 ovocných stromov v sponě 10 m na spodok svahu a začiatok roviny terasy, kam steká najviac dažďa. Zloženie po 2 ks: čerešňa, hruška, jablň, ringlota, marhuľa, moruša, oskoruša, jarabina sladkoplodá, mišpuľa, drieň, mandľa, gaštan, lieska. Medzi stromy vysadíme po 4 kríky, celkovo 24 ks: ríbezľa, egreš, rakytník, zemolez, muchovník, arónia. Je tam aj vhodné miesto na vytvorenie mokrade a tiež mimo projektu zakopeme nádrž na zber vody na polievanie stromov.</p>	3 500 €

<p>Lipové stromoradie (Mesto Levice)</p>	<p>Mesto Levice</p>	<p>Priestor pozdĺž potoka Podlužianka je bez stromov, ktoré v tejto lokalite chýbajú. Bol by to zdroj tieňa, pre zlepšenie mikroklimy pri prechádzaní po chodníkoch, zlepšenie biodiverzity v danom priestore. Tiež pre zníženie prašnosti a zvýšenie produkcie O₂.</p> <p>Vysadenie stromoradia 16 kusov líp, ktoré sú obsahom nášho projektu naplníme plánovaný cieľ. Cieľom projektu je posilnenie a doplnenie prvkov do Zelenej infraštruktúry mesta, ktorá prechádza touto oblasťou. Zároveň to bude vytvorený biokoridor v prepojení na vodnú plochu potoka.</p> <p>Stromy po ich zapojení a dostatočnom vstupe budú domovom veľkého množstva druhov živočíchov a hmyzu a tiež domovom hniezdiacich vtákov. Dovtedy chceme tento priestor doplniť možnosťami zvýšenia biodiverzity hmyzími hotelmi, ktoré budú zároveň aj vzdelávacím a ukázkovým prvkom pre verejnosť. Priestor je pravidelne využívaný verejnosťou, pretože je v blízkosti Základnej školy, ktorá tu realizuje vychádzky a žiaci s rodičmi tade prichádzajú na vyučovanie. Tiež je to priestor blízko centra mesta s prepojením na pešiu zónu a park, ktorý je tiež neďaleko.</p> <p>Vytvorením tohto priestoru bude táto zóna atraktívnejšou a na pobyt príjemnejšou pre verejnosť.</p>	<p>2 300 €</p>
<p>Náučný chodník Včelársky skanzen - revitalizácia</p>	<p>Základná organizácia Slovenského zväzu včelárov Nitra</p>	<p>Cieľom je revitalizácia areálu existujúceho náučného chodníka vo Včelárskom skanzene v Slovenskom poľnohospodárskom múzeu (SPM) v Nitre. V areáli je existujúca zeleň, ktorú v návrhu rešpektujeme – je však vhodná jej doplnenie, priestor a celková koncepcia areálu to umožňuje. Navyše chceme spestriť ponuku pre včely a opeľovače, keďže v areáli je hlavnou prevažujúcou drevinou jeden druh (slivka guľatoplodá).</p> <p>Výber drevín bude s dôrazom vhodnosti pre včely a opeľovače tak, aby bola čo najširšia ponuka počas celého roka, resp. celej vegetačnej sezóny od skorých jari do jesene. Uprednostňujeme pôvodné alebo udomácnené druhy drevín vypestované buď v Čechách alebo na Slovensku. Dreviny a kry budú výdatným zdrojom nektáru a peľu pre včely a ďalšie voľne žijúce opeľovače.</p> <p>Pri výbere druhov drevín sme sa inšpirovali prírodovedcom a dlhoročným včelárom Václavom Švambergom a poradili so slovenským vedcom z Ústavu zoológie SAV Marekom Semelbauerom, ktorý sa sústavne venuje hmyzu.</p> <p>Projekt plánujeme realizovať pod vedením záhradno-architektonického Arden ateliéru. Okrem výberu vhodných druhov drevín a výberu miesta budú dreviny odborne vysadené. Po realizácii bude priestor slúžiť na edukáciu počas exkurzií do SPM pre žiakov ale aj pre verejnosť počas plánovaných podujatí.</p>	<p>4 000 €</p>
<p>Sadíme budúcnosť na Šípku</p>	<p>Mesto Partizánske</p>	<p>Tento projekt je pokračovaním minuloročného projektu „Nové stromy na Šípku v Partizánskom“, spolufinancovaným z dotácie Nadácie Ekopolis (Sadíme budúcnosť 2022), kt. spočíval vo výsadbe ovocných a okrasných drevín pri novom parkovisku v blízkosti 2 novopostavených bytových domov. Vďaka pozitívnej odozve od miestnych obyvateľov plánuje mesto rozšíriť výsadbu na pozemku za spomenutými bytovými domami, v kt. bývajú prevažne mladé rodiny s deťmi, a tak prepojiť obe zóny. Zámerom projektu je výsadba 15 ks okrasných a ovocných stromov, ktoré budú tvoriť zelenú oddychovú zónu. V priestore za 1. bytovým domom bude vysadených 10 ks drevín - duby, lipy, buky, čerešňa, jablňoň a jarabina, v 2. - menšej časti bude vysadených 5 drevín jarabiny, kt. budú tvoriť alej oddeľujúcu tento bytový dom od záhradok. V budúcnosti po doplnení prvkov ako piknikové sedenie, grilovacie miesto, lavičky atď bude táto oáza ponúkať možnosť na piknikovanie, vzájomné stretávanie sa a vytváranie vzťahov medzi obyvateľmi. Novovysadené stromy budú rásť spolu s deťmi z bytových domov. Celá výsadba bude realizovaná v spolupráci s deťmi a učiteľmi ZŠ a MŠ Malinovského a obyvateľmi novopostavených bytových domov. Pri výsadbe budú dodržané všetky princípy kvalitnej a udržateľnej výsadby. Mesto už v minulosti realizovalo z vlastných zdrojov viaceré projekty výsadby stromov aj s edukatívnym charakterom, naposledy, tento rok na jar, boli v spolupráci so ZŠ na Šípku a vo V.Bieliciach vysadené sady z pôvodných ovocných drevín. Cieľom projektu „Sadíme budúcnosť na Šípku“ je zlepšenie životného prostredia, kvality ovzdušia, vytvorenie príjemného prostredia oddychovej zóny pre miestnych obyvateľov, ale aj návštevníkov, poskytnutie potravy pre včely medonosné a iné opeľovače. Vysadené stromy budú postupne zadržiavať vodu v danom území, plniť protieróziu funkciu a tiež ochladzovať vzduch, hlavne v letných horúčavách. Projekt bude tak plniť nielen sociálnu a estetickú funkciu ale aj ekologickú.</p>	<p>2 000 €</p>
<p>Malý ovocný sad pri terapeuticknej záhrade</p>	<p>Psychiatrická nemocnica Profesora Matulaya Kremnica</p>	<p>K terapeutickému záhrade a ovocnej škole v našom zariadení, chceme rozšíriť ďalším projektom s názvom Malý ovocný sad. Keďže máme ovocné stromy čerešňa, višňa, jablone, hruška, jarabina a lieska veľká, chceme nové stromy mať po konzultácii s firmou Ovocný strom, od ktorej sme kúpili všetky sadenice, rozšíriť o pôvodné druhy sliviek, ringlôt a liesok, plus dosadenie pár ovocných kríkov, hmyzieho domčeka a ďalších búdok pre vtáky. Čiže stromy budú za sebou nasadené v svahu, vedľa terapeutickému záhrady, s upravením miesta výsadby a spravenia chodníku k nim. Využívaná bude deťmi pacientami v rámci ovocnej školy a varenia lekáru, tzv. lekárových deň :-), pacientami + ich návštevami a zamestnancami nemocnice v rámci relaxácie, výučby a pod.. Projekt realizujeme svojpomocne s pacientami, zamestnancami a dobrovoľníkmi. Teraz sa tam nachádza lúka, čiže prostredie sa ešte zveľadí a pomôže prostrediu, vtáctvu a hmyzu. Všetko sa budeme snažiť spraviť ekologicky, použijem pri výsadbe konský hnoj, ktorý nám ostal po hypoterapii v našom areáli. O stromy sa budú starať pacienti v rámci pracovnej terapie + záhradník, ktorý je zamestnanec nemocnice.</p>	<p>2 000 €</p>

Rozprávkový zelený raj v školskom areáli Bánov	Obec Bánov a ZŠ s MŠ Bánov	<p>Cieľom a zámerom realizácie je výsadba ovocných stromov v krásnom ale málo v tomto smere využitom areáli Základnej školy s materskou školou v Bánove. V rámci uvedeného projektu je cieľom obce samozrejme v súčinnosti so školou vytvorenie rozprávkového zeleného raja pre budúce generácie. V rámci projektu by sa presunula existujúca ekologická učebňa v exteriéri a tvorila by tak jeden celok s plánovanou oázou ovocných stromov. Plody stromov budú slúžiť deťom, ktoré navštevujú školu i škôlku tak počas vyučovacieho procesu ako aj pri voľnočasových aktivitách. Raj bude využívaný aj ako edukačný prostriedok napríklad počas hodín biológie či prírodovedy, ale samozrejme aj mimo nich. Ovocie bude slúžiť ako jeden zo zdrojov zdravej výživy, či oddychová zóna počas vyučovania i mimo vyučovania. Do projektu bude zapojená široká verejnosť, ktorá obsiahne všetky vekové kategórie. Obec je pripravená si veľa aktivít v rámci projektu zabezpečiť svojpomocne a dobrovoľne, pretože raj v školskom areáli bude rajom nás všetkých a zároveň bude malým rajom vo veľkom zelenom svete okolo nás.</p>	2700 €
Morušový a orechový sad	Obec Šalgočka	<p>Cieľom je vysadiť morušový sad a orechový sad. Na dvoch rôznych parceliach, ktoré sú blízko potoka Jác vytvoriť priestor sadov pre širokú komunitu občanov, ktorí radi záhradníčia a venujú sa spracovaniu ovocia, chovu včiel. Navrhujeme lokalitu terénne upraviť a zasiať lucerku s lúčnymi kvetmi. Potom vysadiť stromový porast do 2 radov, aby vzniklo malé stromoradie, kde bude možnosť vytvoriť priestor na malú pergolu pre oddych. Takto vzniknú aj 2 oddychové zóny.</p>	3900 €
Lesopark pre všetkých – vysaďme si spolu budúcnosť	SOŠ Hnúšťa	<p>Hlavným cieľom realizácie projektu je výsadba stromov a kríkov, ktoré poslúžia hneď na niekoľko účelov. Prvý účel je edukačný, nakoľko žiaci s odboru tesár a stolár potrebujú vedomosti o rôznych drevených materiáloch na čo by výborne poslúžili práve vysadené dreviny. Plánujeme ku každej drevine priložiť svojpomocne vyrobenú informačnú tabuľku s jej názvom a informáciami, čo sa z daného dreva môže vyrobiť. Sme presvedčení, že ak žiaci budú môcť dreviny vidieť, prípadne si ich ohmatať bude ich edukácia efektívnejšia a uvedomia si skutočný život stromov. Ďalším dôvodom je, že plody stromov budú slúžiť aj ako potrava pre spevavce, ktorým tiež vytvoríme príjemné prostredie na oddych a to prostredníctvom svojpomocne vyrobených barličiek pre vtáctvo (vyrábať sa budú na praktickom vyučovaní v odbore tesár). Plody ovocných stromov budú v mesiacoch kedy je to možné oberané za pomoci žiakov ZŠ a MŠ (plánujeme vyčleniť minimálne 1 deň kedy pripravíme verejnú akciu, kde si žiaci spolu s deťmi oberú plody a zúžitkujú ich na rôzne účely v závislosti od počtu plodov - napr. na priamu konzumáciu alebo výrobu lekvárov, ľahkých koláčov,...) Stromy takisto budú slúžiť ako tlmiaci prostriedok pred hlukom, ktorý je častý nakoľko sa škola nachádza pri hlavnej ceste s čím súvisí aj ďalšia funkcia stromov a to zachytávanie prachu a čistenie vzduchu v okolí. Popri jednotlivých stromoch budú umiestnené svojpomocne vyrobené drevené lavičky, na ktorých si budú môcť oddýchnuť nie len naši žiaci ale aj seniori a deti z MŠ, ZŠ či ostatní ľudia, ktorí školu v priebehu roku navštvia.</p>	2500 €
SPOLU:			36 600 €

✓ prípade otázok sa obráťte na programovú manažérku Martinu Hromadovú: hromadova@ekopolis.sk alebo +421 908 371 289